

Plac Bazarowy

Kategorie: Miejsca

Plac handlowy w północnej części Starego Miasta, istniejący od lat 80. XIX w., ulokowany przy północnej stronie ul. Lutomierskiej. Początkowo służył za miejsce handlu bydłem i końmi. Od 1897 r. należał do Józefa Tanfaniego, skąd wzięta się potoczna nazwa plac Tanfaniego. Miejsce to nazywano również placem Bazarnym lub placem na Bazarach. Nowy właściciel wzniósł we wschodniej części placu budynek w formie galerii z dziedzińcem mieszczący 145 sklepów, zaprojektowany przez Dawida Landego. W zachodniej części pozostawiono utwardzony plac z poidłami dla koni i bydła. Na rynku prowadzono handel produktami spożywczymi, stąd wzięta się nazwa ulicy Rybnej (vide) graniczącej z placem od zachodu.

Po wybuchu wojny plac Bazarowy został włączony do obszaru getta i nadal pełnił funkcje handlowe.

21 lutego 1942 r. na jego terenie zorganizowano pierwszą publiczną egzekucję (vide), której ofiarą padł przesiedleńca z Kolonii (vide) Max Hertz (vide), po tym jak udało mu się wydostać z getta i przez kilka dni przebywał poza gettem, lecz ostatecznie został ujęty. Na wydarzenie przyprawiono około 8 tys. osób – przesiedleńców z Rzeszy i Protektoratu (vide). Kolejna egzekucja odbyła się w tym miejscu 22 lipca 1942 r.; stracono wtedy dwóch uciekinierów z obozu pracy pod Poznaniem (vide). Plac wykorzystywany był w tym celu również w kolejnych miesiącach, m.in. 7 września 1942 r., w czasie szperry (vide), gdy powieszono 18 osób chcących uniknąć deportacji.

Wewnętrzny dziedziniec i otoczenie jatek służyły od 1942 r. jako skład drewna na potrzeby pobliskiego resortu stolarskiego (vide) zlokalizowanego przy ul. Bazarowej 6.

Prawdopodobnie w lipcu 1942 r. wschodnie skrzydło budynków jatek zostało uszkodzone podczas jednego z pożarów w pobliskich budynkach Zakładu Kąpielowego (vide) przy Lutomierskiej 23 róg Bazarowej, co uwieczniono na fotografiach.

Po wojnie plac przemianowano na plac Tanfaniego, a w 1947 r.

rozebrano częściowo zniszczone hale targowe. W 1956 r. targowisko zlikwidowano, na placu, przemianowanym po raz kolejny – na plac Piastowski, urządzono skwer. W 2006 r. w północno-zachodnim narożniku placu umieszczono upamiętnienie (vide Szlak Litzmannstadt Getto) w formie głazu z tablicą z czarnego granitu.

Adam Sitarek

Źródła

APŁ, 278/1112, k. 10; Kronika, t. 1, s. 210-211, 6.06.1941; t. 2, s. 42-43, luty 1942; t. 2, s. 360, 4.07.1942; t. 2, s. 397, 22.07.1942; t. 2, s. 503, 24.09.1942.

O. Singer, Przemierzając szybkim krokiem getto... Reportaże i eseje z łódzkiego getta, tłum. K. Radziszewska, Łódź: Archiwum Państwowe w Łodzi, 2002, s. 48.

Tagi

eksterminacja upamiętnienie życie codzienne

Data aktualizacji: 30-07-2026

Data dodania: 23-09-2025